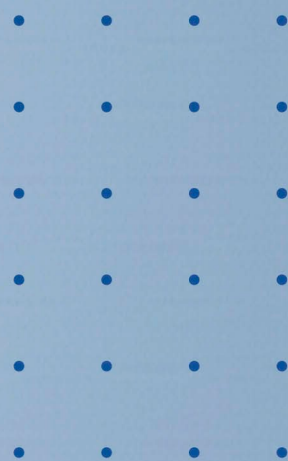

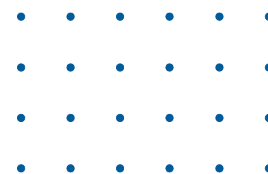
ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

ЗМІСТ

1. Гранти, міжнародна підтримка	2
КОНКУРС ПРОГРАМИ INNOGLOBO.....	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: МІСЬКА ПОЛІТИКА ДЛЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	3
ОЕСР: НАВИЧКИ ДОРОСЛИХ, РИНОК ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ У ШВЕЦІЇ	4
ОЕСР: РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ.....	4
ОЕСР: АЛГОРИТМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ	5
ОЕСР: НОВІ ФІСКАЛЬНІ ПРАВИЛА ЄС.....	6
3. Корисні новини України та світу	7
ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	7
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ПОРЯДКУ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 2026 РОЦІ	8
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ МОЖЕ РОЗВИВАТИ КОМУНІКАЦІЙНІ НАВИЧКИ	8
ЕМОЦІЙНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ШІ: НОВИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ	9
ВИЩА ОСВІТА ПІД ТИСКОМ: ЧИ МОЖЕ ШІ ЗНЕЦІНИТИ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ ..	10
ДИСКУСІЯ ПРО МАЙБУТНЄ ЗОВНІШНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ	11
КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РАМКИ	12
ЗРУЧНІ МАРШРУТИ ТА ДОСТУПНІ ЛОКАЦІЇ НА ПОРТАЛІ ВІДКРИТИХ ДАНИХ МІНЦІФРИ	13
БАЛАНС МІЖ ДОСЛІДЖЕННЯМИ І НАВЧАННЯМ: ВІДПОВІДЬ НА КРИТИКУ WHITE PAPER.....	13
НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ У ЧЕТВЕРТОМУ КВАРТАЛІ 2025 РОКУ	14
4. Наукові заходи	15
РОЛЬ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН У ВНУТРІШНЬОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ	15
УНІВЕРСИТЕТИ ТА ДЕМОКРАТІЯ.....	16
КЛІМАТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ.....	16
ЮНЕСКО МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ОСВІТИ.....	17
ГРАМОТНІСТЬ У ГАЛУЗІ ШІ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК.....	17

1. Гранти, міжнародна підтримка

КОНКУРС ПРОГРАМИ INNOGLOBO

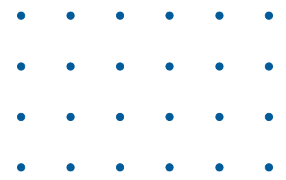
Національний центр досліджень і розвитку Республіки Польща оголосив про старт 5-го конкурсу програми INNOGLOBO – відкритої міжнародної програми з посилення наукового співробітництва між Польщею та іншими країнами. Вона підтримує польські установи у налагодженні та розвитку науково-дослідницької співпраці з іноземними партнерами. Польські установи

можуть вільно обирати іноземних партнерів з усіх країн, з якими Польща підтримує дипломатичні відносини. Проекти реалізуються міжнародними консорціумами, що складаються з польської установи (установ) та щонайменше одного іноземного партнера, вони можуть охоплювати різні тематичні напрямки. Загальний бюджет конкурсу становить 20 млн. злотих. Заявники можуть претендувати на фінансування міжнародних науково-дослідних проєктів з різними бюджетами. Кожен іноземний партнер консорціуму зобов'язаний забезпечити фінансування власної частини проєкту та подати відповідну декларацію про наявність коштів. Тривалість проєкту - від 24 до 36 місяців. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 30 квітня 2026 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/7wMUZ>, <https://qrpage.net/qr/5uC0q>,
<https://qrpage.net/qr/13QLb>

Фото: НФДУ

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: МІСЬКА ПОЛІТИКА ДЛЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала аналітичний документ «Комплексна містобудівна політика для досягнення Цілей сталого розвитку» із серії «Документи регіонального розвитку ОЕСР». У ньому розглядається, як містобудівна політика, що спрямовує та координує різні сектори, рівні управління та зацікавлені сторони, може сприяти прогресу в досягненні Цілей сталого розвитку. По мірі наближення терміну виконання «Порядку денного на період до 2030 року» країни ОЕСР демонструють неоднозначні результати щодо ЦСР. Ряд міст покращили ситуацію із 17-ти ЦСР щодо партнерств та 11-ти ЦСР щодо сталого розвитку міст і громад, все ще залишаються значні прогалини у сферах, пов'язаних з житлом, транспортом, енергоефективністю та протидією зміні клімату. Національна міська політика може пришвидшити прогрес шляхом узгодження міського розвитку з ЦСР. Спираючись на досвід країн ОЕСР та G7, експерти висвітлюють сім пріоритетних сфер, де інтегрована міська політика може бути ефективною: цифровізація, регенерація міст, планування землекористування, «зелена» інфраструктура, доступне житло, сталий транспорт, енергоефективність. У документі показано, як уряди можуть зміцнити інтегровану міську політику шляхом залучення зацікавлених сторін, забезпечення безпеки та узгодження державного і приватного фінансування, постійного моніторингу та оцінювання отриманих результатів упровадження політики. Документ має допомогти урядам усіх рівнів у просуванні більш інтегрованої та ефективної міської політики задля прискорення прогресу у досягненні Цілей сталого розвитку та формуванні сталого майбутнього міст.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/qI6Xr>, <https://qrpage.net/qr/WGQQn>,
<https://doi.org/10.1787/ada07311-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: НАВИЧКИ ДОРΟΣЛИХ, РИНОК ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ У ШВЕЦІЇ

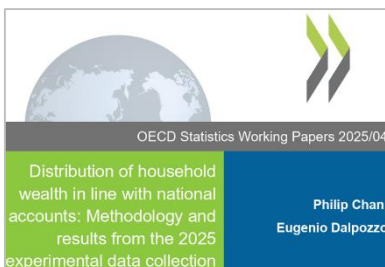

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Навички дорослих, результати ринку праці та соціальна згуртованість у Швеції» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У документі міститься огляд навичок дорослих та результатів ринку праці у Швеції на основі нових даних опитування щодо навичок дорослих, яке являє собою унікальний набір даних х вимірювання грамотності, математичних вмінь та розширених навичок із вирішення проблем. Впродовж останніх одинадцяти років, що минули від першого циклу опитування, Швеція покращила свої показники порівняно із середніми показниками ОЕСР і навіть у 2023 році була серед найкращих. Разом із тим, результати дослідження свідчать, що молодші групи, які отримують низькі бали з математики та читання в тестах PISA, демонструють слабші навички або результати на ринку праці. Старші групи є більш кваліфікованими, ніж 11 років тому, і мають більше шансів бути працевлаштованими. Іммігранти продовжують отримувати нижчі бали, ніж корінні жителі, в тестах PIAAC, але покращили свої результати на ринку праці з 2012 року. Додана вартість вищих ступенів з точки зору грамотності, знизилася. Частково це пов'язано зі зростанням частки студентів, народжених за кордоном, але також може бути пов'язано з тим, що вступ до вищої освіти став менш вибіркоvim. Також дані PIAAC свідчать, що у Швеції рівень освіти втратив значення, водночас виникла негативна кореляція з рівнем грамотності.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/6RWoY>, <https://qrpage.net/qr/cAH0u>,
<https://doi.org/10.1787/882d344e-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Розподіл доходів домогосподарств згідно системи національних рахунків: методологія та результати експериментального збору даних 2025 року» із серії «Робочі документи ОЕСР зі статистики». У ньому зазначається, що розподіл доходів та, зокрема, - розриву між найбагатшими та найбіднішими верствами населення, залишається актуальною проблемою публічного дискурсу та викликає дедалі більше занепокоєння у політиків. Інформація такого роду доступна з мікростатистики, але наразі зростає попит на дані, узгоджені з макроекономічною статистикою. Щоб задовольнити цей попит, ОЕСР у 2023 році створила експертну групу з

питань розподілу доходу домогосподарств. В опублікованому документі представлено перші результати збору даних, проведеного на початку 2025 року, а також методологію, яка узгоджує мікродані з системою нацрахунків, що дозволяє порівнювати результати з макроекономічними агрегатами і підвищує їхню своєчасність, міжнародну порівнянність та охоплення. У документі представлені експериментальні результати для 22-х країн, сформовані за методологією проміжного доходу.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/6lFa4>, <https://qrpage.net/qr/EhJlL>,
<https://doi.org/10.1787/65d3d98c-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: АЛГОРИТМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

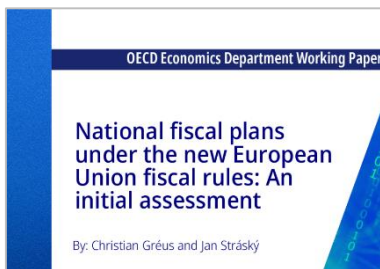
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала короткий політичний огляд «Наскільки поширене алгоритмічне управління на робочих місцях: короткий огляд політики». У ньому зазначається, що застосування програмного забезпечення для автоматизації або підтримки управлінських завдань змінює робочі місця. Щоб зрозуміти такого роду зміни

було проведене опитування роботодавців у Франції, Німеччині, Італії, Японії, Іспанії та Сполучених Штатах. Зібрана інформація про упровадження та інтенсивність використання таких інструментів, їхній вплив на прийняття управлінських рішень та довіру менеджерів до отриманих результатів. Алгоритмічне управління вже широко використовується в більшості країн, відмінності полягають у першу чергу у типах інструментів. Менеджери вважають, що алгоритмічне управління покращує якість рішень та висловлюють занепокоєння щодо нечіткої відповідальності, коли йдеться про алгоритмічні рішення. Фірми самостійно можуть пом'якшити ризики, пов'язані з алгоритмами на робочому місці, одночасно підвищуючи залученість та упровадження нових інструментів. На національному та регіональному рівнях політики повинні забезпечити відповідність алгоритмічного управління чинному законодавству та стандартам, а також наявність достатніх можливостей для забезпечення дотримання існуючих правил, перш ніж виявляти та усувати прогалини в законодавстві, що регулює автоматизоване прийняття рішень.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/MHq5x>, <https://qrpage.net/qr/8klwl>,
<https://doi.org/10.1787/cda7a114-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: НОВІ ФІСКАЛЬНІ ПРАВИЛА ЄС

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Національні фінансові плани відповідно до нових фінансових правил ЄС: початкова оцінка» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому зазначається, що нові фінансові правила, прийняті у квітні 2024 року, замінили численні операційні цілі старої системи єдиним показником – траєкторією зростання чистих витрат. Ця зміна робить акцент на стійкості боргу кожної країни, що досягається за допомогою національного плану фінансового коригування, затвердженого Радою ЄС. Таке закріплення фінансової вимоги також може допомогти зробити фінансову політику більш контрциклічною та покращити відповідальність національних урядів. Звісно, потрібно накопичити і проаналізувати практику запровадження нової системи, ще належить з'ясувати, чи призведе це до покращення дотримання фінансових правил ЄС. В опублікованому документі наведено оцінку національних середньострокових фінансових структурних планів країн ЄС у порівнянні з попередніми рекомендаціями Комісії. Національні плани відіграють важливу роль у забезпеченні сталої фінансової політики в єврозоні та визначають фінансові траєкторії, адаптовані до макроекономічних умов і потреб кожної країни. Щоб оцінити національні плани та їхній вплив на рівні єврозони, експерти ОЕСР зосередили свою увагу на трьох пов'язаних питаннях: якою мірою фінансові траєкторії були переглянуті після прийняття рекомендацій Комісії, наскільки дієвою буде фінансова консолідація у національних планах та як це вплине на єврозону в цілому та наскільки добре державні інвестиційні витрати захищені в рамках національних планів. Встановлено, що національні фінансові плани деяких країн передбачають меншу фінансову консолідацію, а обсяг фінансової консолідації на рівні єврозони, закладений у національні плани між 2025 та 2028 роками - менший, ніж це було передбачено Комісією.

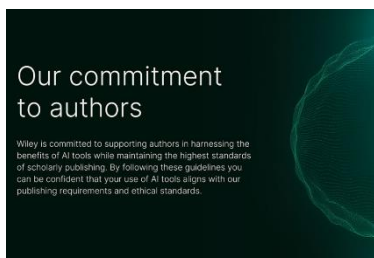
Детальніше: <https://qrpage.net/qr/lula4>, <https://qrpage.net/qr/rakuy>,
<https://doi.org/10.1787/33d810b4-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДОСЛІДЖЕННЯХ

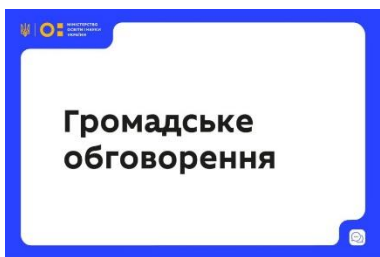

На сайті Wiley опубліковано «Посібник для авторів досліджень, редакторів та рецензентів». У ньому наголошується, що інструменти генеративного штучного інтелекту швидко змінюють дослідницький ландшафт, пропонуючи нові способи аналізу даних, удосконалення написання робіт та пришвидшення відкриттів. Посібник має допомогти авторам наукових публікацій у періодичних виданнях, редакторам журналів та рецензентам незалежно від галузі знань, у прийнятті обґрунтованих рішень щодо прийнятності задіяння ШІ в дослідженнях та написанні робіт. Він окреслює найкращі практики, уточнює очікування щодо розкриття інформації та нагляду за використанням ШІ, а також відповідає на поширені запитання щодо використання інструментів штучного інтелекту, одночасно захищаючи права інтелектуальної власності та зберігаючи цілісність ваших досліджень. Серед порад, які містяться у Посібнику, такі: використовуйте ШІ відповідально - застосовуйте найкращі практики та належним чином розкривайте використання ШІ в рукописах та рецензуванні; захистіть свою роботу - зберігайте права інтелектуальної власності та забезпечуйте конфіденційність, захист даних і дотримання ліцензійних вимог; впевнено орієнтуйтеся в правилах - розумійте наслідки авторських прав та вимоги видавців до контенту, створеного штучним інтелектом; оберіть правильні інструменти - оцінюйте, тестуйте та обирайте відповідні технології штучного інтелекту, одночасно розпізнаючи та пом'якшуючи потенційні упередження; зважено та критично використовуйте ШІ для оглядів літератури, написання рукописів, візуалізації даних й просування досліджень, не нехуйте принципів екологічної стійкості.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/UTksa>, <https://qrpage.net/qr/O2k4R>

Фото: скріншот

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ПОРЯДКУ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 2026 РОЦІ

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проєкт «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році». Документ підготовлений відповідно до вимог Закону України від 03.12.2025 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2026 року». Йдеться про Порядок, яким керуються суб'єкти освітньої діяльності усіх форм власності та сфер управління, що здійснюють прийом на навчання для здобуття вищої освіти за рівнями (ступенями) вищої освіти. Підставою для оголошення прийому на навчання є отримані не пізніше 31 травня 2026 року ліцензії МОН на провадження освітньої діяльності на рівні (рівнях) вищої освіти та/або ліцензії МОН на провадження освітньої діяльності за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання на певному рівні вищої освіти. Правила прийому до ЗВО здобувачів освіти у 2026 році забезпечать можливості вступу фізичних осіб на навчання та здобуття вищої освіти за кошти державного бюджету за прозорими механізмами для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 16 січня 2026 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/pP2Ex>, <https://qrpage.net/qr/dvjid>, <https://nmc-vfpo.gov.ua/MOH251230>

Фото: МОН

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ МОЖЕ РОЗВИВАТИ КОМУНІКАЦІЙНІ НАВИЧКИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю «Інструменти ШІ можуть зміцнити комунікаційні навички студентів». У ній розглядається, як генеративний штучний інтелект може стати не лише засобом автоматизації, а й інструментом підтримки розвитку у студентів навичок усного та письмового спілкування. В умовах стрімкого впровадження цифрових технологій випускники університетів стикаються з новими вимогами ринку праці, де комунікація — одна з ключових компетентностей. Традиційні методи навчання комунікації тепер можуть доповнюватись сучасними аналітичними інструментами й засобами генерації тексту, які дозволяють аналізувати стилі мовлення, структурувати думки та отримувати зворотний зв'язок у реальному часі. Платформи на основі ШІ пропонують адаптивні підказки для написання есе, редагування письмових робіт, корекцію тону і стилю письма, а також

дозволяють студентам тренувати усну мову через інтерактивні симуляції, виправляти помилки та краще розуміти логіку переконливої аргументації. Ефективне використання інструментів ШІ у контексті набуття комунікативних навичок вимагає педагогічної підтримки: викладачі мають спрямовувати студентів на усвідомлене використання результатів, власну інтерпретацію підказок і критичному мисленні. За таких умов студенти не просто делегують завдання машині, а й активно працюють з нею як із партнером у навчанні. Тому інтеграція ШІ у навчальні практики може зміцнювати комунікаційні компетентності студентів за умови, що навчальні стратегії будуть спрямовані не на автоматичне отримання відповідей, а на розвиток навичок аналізу, редагування та рефлексії щодо власних текстів і усних виступів. Отже, університети можуть найкраще підготувати своїх студентів до нових вимог сучасного професійного середовища, де здатність ясно й переконливо комунікувати є важливою складовою успіху.

Детальніше: <https://qrcode.net/qrcode/MROO>

Фото: pixabay.com

ЕМОЦІЙНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ШІ: НОВИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джеремі Нокса «Університети мають реагувати на емоційну залежність студентів від штучного інтелекту». У ній автор аналізує явище зростаючої емоційної прив'язаності студентів до інструментів штучного інтелекту та пояснює, чому ця проблема виходить далеко за межі академічної доброчесності й технологічної грамотності. Студент зізнається, що інколи звертається до ChatGPT не лише за допомогою в навчанні, а як до емоційної опори, яка «пам'ятає» його переживання і реагує стабільно та без осуду. Цей приклад вписується у більш широкий контекст зростання психологічних труднощів у студентів. За даними британських досліджень, серйозні проблеми з психічним здоров'ям у студентському середовищі майже утричі зросли з 2016 року, а відчуття самотності стало системною рисою університетського життя. У такій ситуації штучний інтелект легко сприймається як зручний заміник людської участі: він доступний цілодобово, відповідає ввічливо, не демонструє нетерпіння і створює ілюзію уваги. Але ж ми в курсі, що ШІ не має власної емпатії, розуміння контексту чи відповідальності за наслідки взаємодії з людиною. Його «підтримка» є результатом статистичного відтворення мовних шаблонів, а не реального розуміння людського стану. Особливу небезпеку становить те, що емоційно насичені відповіді ШІ можуть формувати хибне відчуття безпеки, особливо - у психологічно вразливих студентів. У критичних ситуаціях це може віддалити людину від живої підтримки, поглиблюючи

її ізоляцію. Питання полягає не в забороні технологій, а в усвідомленні меж їхнього застосування. Джеремі підкреслює, що університети мають реагувати системно: розвивати у студентів здатність критично осмислювати власні емоційні очікування від технологій, відрізнити автоматизовані відповіді від людської взаємодії та не делегувати емоційну роботу машинам. Освітні інституції повинні інвестувати у живі форми підтримки, культуру взаємної уваги й розвиток емоційної компетентності. У підсумку автор робить висновок, що емоційна залежність від штучного інтелекту є симптомом більш глибоких проблем сучасного університетського середовища. Відповідь на неї має полягати не в технологічному оптимізмі чи побоюванні, а у відновленні людського виміру освіти як простору підтримки, відповідальності й живих соціальних зв'язків.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/7N8Um>

Фото: pixabay.com

ВИЩА ОСВІТА ПІД ТИСКОМ: ЧИ МОЖЕ ІІ ЗНЕЦІНИТИ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Алі Хінді «Як довго університети зможуть протестувати проти своєї релевантності на ринку праці в еру штучного інтелекту». У ній професор Манчестерського університету розмірковує про те, як технології ІІ поступово змінюють роль університетського диплома як ключового кваліфікаційного маркера для працевлаштування. Упродовж всього ХХ століття університетський диплом служив найнадійнішим шляхом до престижної та оплачуваної роботи: роботодавці відбирали кандидатів саме за результатами освіти, а студенти планували життя, виходячи з очікувань про гарантовану кар'єру, уряди фінансували університети, виходячи з переконання, що вища освіта сприяє економічному зростанню та розвитку суспільства. А сьогодні великі компанії в галузях технологій, фінансів, медіа та дизайну дедалі частіше відмовляються від вимоги обов'язкового диплому при наймі. Apple, IBM, Google, глобальні консалтингові компанії замінили кваліфікаційні вимоги внутрішніми процедурами оцінювання компетентності, що дозволяє їм наймати таланти безвідносно наявності диплому про вищу освіту. Таке зрушення — не просто спроба «розширити пул талантів», а важливий сигнал від роботодавців: вони здатні самостійно виявляти й розвивати професійні навички без посередництва університетів. Сфери, які потребують офіційної ліцензії (медицина, фармація, право, інженерія) ймовірно збережуть прив'язку до формальних академічних шляхів. Натомість галузі, де компетентність можна продемонструвати через портфоліо або тестові проекти (розробка програмного забезпечення, маркетинг або дизайн) можуть відійти від прив'язки до освіти при

наймі співробітників. Ключовим стратегічним питанням для університетів наразі є усвідомлення своєї ролі: як інституції, що формує фундаментальну інтелектуальну освіту, або як формального «кадрового фільтру» для ринку праці. У першому випадку університети мають чітко аргументувати цінність такої освіти; у другому — показати, що їхні випускники отримують кращий практичний і професійний результат, ніж ті, хто пройшов коротшою, менш формалізованою дорогою. Тепер університети не можуть покладатися на минулу репутацію чи історичні моделі: якщо вони не адаптуються до швидких змін на ринку праці, вони ризикують стати менш релевантними, оскільки роботодавці й студенти дедалі частіше обиратимуть альтернативні шляхи підготовки і оцінювання компетентностей.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/IPeNW>

Фото: pixabay.com

ДИСКУСІЯ ПРО МАЙБУТНЄ ЗОВНІШНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ

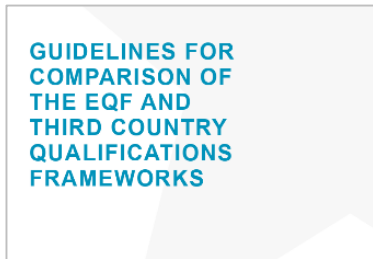
На сайті Times Higher Education опубліковано статтю «Зовнішня експертиза і стандарти освіти Великобританії». У ній привертається увага до дискусії щодо зовнішнього оцінювання якості освітніх програм у Великій Британії та його здатності гарантувати високі академічні стандарти. Зовнішня експертиза забезпечує перевірку освітніх програм незалежними фахівцями, оцінку їхнього змісту та відповідності чинним стандартам, підготовку рекомендацій. Такий механізм допомагає університетам підтримувати якість і не «замикатися» на власних інтересах. Однак учасники дискусії зазначають, що останнім часом таке оцінювання дедалі частіше обмежується формальними перевірками документів без належного глибокого аналізу змісту та запланованих освітніх результатів. Формально складені програми і звіти можуть відповідати вимогам зовнішніх перевірок, але не гарантують фактичного рівня знань і навичок студентів. Часто експерти, яких залучають для оцінювання, не мають достатнього часу і стимулів для ґрунтовного аналізу, ряд процесів реалізується буквально у рамках встановлених процедур, які не спонукають до ініціювання системних покращень. У зв'язку з цим з'являється питання: чи не стала мета зовнішньої експертизи - самоціллю. Деякі представники академічної спільноти стверджують, що стандарти освіти слід оцінювати не за паперовими вимогами, а через результати навчання, зокрема - через рівень критичного мислення, здатність застосовувати знання на практиці та готовність до професійної діяльності. Є приклади реформ в інших країнах, де зовнішнє оцінювання зміщує акцент з формальних компонент на безпосередні результати навчання студентів і системну підтримку якості. Акцент має бути на опитуванні випускників і роботодавців, порівнянні результатів стандартних тестів,

а також перегляді програм мультидисциплінарними комісіями. Для збереження довіри до вищої освіти необхідно спрямувати оцінювання на реальні освітні результати, а не на відповідність формальним критеріям, забезпечити експертів можливістю та стимулом проводити дійсно ґрунтовну перевірку якості навчання.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/4RpBr>

Фото: pixabay.com

КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РАМКИ

На сайті Європейського фонду освіти опубліковано «Керівні принципи порівняння Європейської кваліфікаційної рамки та кваліфікаційних рамок третіх країн». Документ по суті являє собою структуровану дорожню карту для порівняння національних та регіональних рамок кваліфікацій (РК) країн, що не входять до Європейського Союзу, із Європейською рамкою кваліфікацій (ЄРК). Рекомендація ЄРК-2017 закликає до створення критеріїв та процедур, що дозволяють порівнювати РК третіх країн з ЄРК. Оприлюднений документ має допомогти політикам та експертам у проведенні надійних і прозорих досліджень, дослідженні проблем попиту та підготовки кваліфікованих кадрів і розвитку міжнародного співробітництва. «Керівні принципи...» містять політичний контекст та методичні пояснення щодо проведення порівнянь, чіткі цілі, опис дій та очікуваних результатів для кожного етапу дослідження. Процес порівняння має відбуватись за структурованим підходом, який зазвичай триває близько 12 місяців та включає наступні етапи: ініціювання (встановлюється взаємний інтерес та оцінюється операційна готовність кваліфікаційної структури третьої країни); ідентифікація (створення спільної технічної робочої групи, узгодження обсягу та графіка, а також визначення основних тем та допоміжних питань для порівняння); документування (систематичний збір доказів та документації обома сторонами); порівняння (аналітичний процес, спільний діалог та взаємне навчання); результати та оприлюднення (синтез результатів у спільному звіті за узгодженою структурою); підготовка додатків (шаблони самооцінювання, глосарій, допоміжні статистичні дані, угоди тощо).

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/2POu1>, <https://qrpage.net/qr/XKFf7>

Фото: скріншот

ЗРУЧНІ МАРШРУТИ ТА ДОСТУПНІ ЛОКАЦІЙ НА ПОРТАЛІ ВІДКРИТИХ ДАНИХ МІНЦИФРИ

На порталі відкритих даних Мінцифри з'явилися дані Мапи безбар'єрності, яка містить інформацію про 70 тисяч різних об'єктів (лікарень, укриттів, кав'ярень тощо окрім об'єктів критичної інфраструктури). Публікація даних у формі Open Data дозволяє усім зацікавленим особам вільно використовувати цю інформацію для власних потреб, зокрема - бізнес і стартапи можуть створювати нові застосунки та сервіси, громади отримують зручний інструмент відстеження динаміки змін та планування розвитку інклюзивних просторів. У наборі також доступна інформація про безбар'єрні маршрути в 15 пілотних громадах в рамках проекту «Рух без бар'єрів». Дані зібрані під час щорічного всеукраїнського моніторингу та оцінки рівня безбар'єрності об'єктів у громадах, який проводить Міністерство розвитку громад та територій України.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/poq6B>, <https://data.gov.ua/dataset/38997a1f-2e86-4bd7-9054-cd9cd206d825>

Фото: скріншот

БАЛАНС МІЖ ДОСЛІДЖЕННЯМИ І НАВЧАННЯМ: ВІДПОВІДЬ НА КРИТИКУ WHITE PAPER

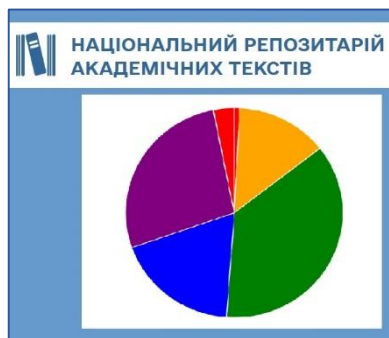
На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джека Гроува «План освіти після 16 років — не рецепт домінування Russell Group». У ній висвітлюється реакція британського міністра науки П. Валанса на критичні зауваження щодо підготовленого урядом документу щодо освіти після 16 років. Дискусія стосується побоювань, що цей план може призвести до концентрації ресурсів у невеликій кількості великих дослідницьких університетів, таких як заклади Russell Group. Уряд однозначно висловився, що він не буде «розтягувати ресурси на все підряд», а планує зосередити фінансування на пріоритетних напрямках, де університети мають сильні позиції, щоб тим самим стимулювати якість. Дехто критично сприйняв це як створення основ для ще більшого домінування дослідницьких університетів Russell Group за рахунок скорочення фінансування інших закладів. Валанс пояснює, що White Paper не забороняє університетам виконувати дослідження в усіх напрямках, а лише визнає, що не всі вони можуть бути одночасно сильними у кожній галузі. Університети мають перейти до моделі, де вони зосереджують дослідницьку активність у тих сферах, де вони мають потужну експертизу, а інші можуть акцентувати увагу на викладанні. Відповідно студенти будуть очікувати, що принаймні в частині курсу їх навчатимуть викладачі, які активно залучені

до наукової роботи. Він зауважив, що повністю «відокремлювати» викладачів від дослідницької діяльності недоцільно, оскільки це позбавляє студентів можливості спілкуватися з тими, хто працює у передовій науці. Також слід розвивати співпрацю між університетами в межах географічних регіонів, де кілька закладів можуть разом забезпечувати як дослідження, так і викладання різних дисциплін. Це, на його думку, допоможе уникнути ситуації, коли окремі університети намагаються «охопити все й одразу», сприятиме більш ефективному використанню наукових і викладацьких ресурсів. Реформа фінансування не буде спрямована на визначення «переможців» і «тих, хто не отримує бажаного», - уряд спрямовуватиме ресурси на ті напрями, які відповідають національним пріоритетам. Урядові рішення мають на меті визнати різноманітність університетів і сприяти їхній співпраці, а не створювати нерівні умови для закладів з меншим дослідницьким потенціалом.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/0t3rh>

Фото: pixabay.com

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ У ЧЕТВЕРТОМУ кварталі 2025 РОКУ

У жовтні-грудні 2025 року [Національний репозитарій](#) продовжував розвиватись. База академічних текстів регулярно поповнювалась за рахунок нових надходжень та оцифрування архівних матеріалів системи держреєстрації. Наразі відвідувачі й користувачі НРАТ мають доступ до 303,6 тис. повних електронних версій академічних текстів ЦР (у т.ч. 135,4 тис. наукових звітів та 168,2 тис. дисертацій у комплекті з авторефератами й анотаціями), з якими можна ознайомитись без будь-яких обмежень. [Мережа локальних репозитаріїв НРАТ](#) розширюється: інформаційну інтеграцію з Нацрепозитарієм здійснюють 55 закладів вищої освіти, 2 наукові установи та 6 наукових видань. Їхній сукупний контент, представлений у НРАТ становить 108,2 тис. [академічних текстів](#), серед яких 15,8 тис. [кваліфікаційних робіт](#) здобувачів вищої освіти. [Пошук академічних текстів](#) у репозитарії здійснювався в середньому 228,6 тис. разів на місяць. Пошуковий сервіс НРАТ дозволяє здійснювати тематичний пошук матеріалів центрального та локальних репозитаріїв, обирати окремі ЛР, сортувати метадані за кількістю переглядів академічних текстів, наявністю опублікованих відкритих рецензій та коротких статей із популяризації результатів досліджень. Додано сервіс самоархівзації наборів наукових даних для [авторизованих за афіліацією](#) користувачів НРАТ. Регулярно оновлюються відомості про контент НРАТ на [порталі відкритих даних](#). Для інформаційної підтримки цільової аудиторії здійснюється публікація [корисних матеріалів з різноманітних питань](#), – від прийнятих урядом та центральними органами влади

управлінських рішень, обговорення проєктів документів, [наукових заходів](#), – до аналітичних матеріалів [міжнародних організацій](#), кращих практик [відкритої науки](#) та управління [даними досліджень](#), використання [технологій ІІІ](#), [академічної доброчесності](#), [популяризації наукових здобутків](#). У 4-му кварталі 2025 року на порталі було розміщено 322 таких матеріали. Започатковано нові рубрики («Безпека досліджень», «Times Higher Education»). Віддаємо шану видатним вітчизняним науковцям (меморіальна рубрика «[Brevis nobis vita data est, at memoria bene redditae vitae sempiterna...](#)»). Завдяки [сервісу підписки](#) на новини portalу можна отримувати інформацію про нові публікації, події, наукові заходи. Щотижня здійснюється розсилка дайджесту НРАТ. Зростає спільнота НРАТ у соціальних мережах [фейсбук](#), [телеграм](#), [вайбер](#), відбувається регулярна комунікація з користувачами репозитарію.

4. Наукові заходи

РОЛЬ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН У ВНУТРІШНЬОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ

15 січня 2025 року відбудеться вебінар «Роль зацікавлених сторін у внутрішньому забезпеченні якості» із серії тематичних заходів «Як зробити внутрішнє забезпечення якості корисним для інституційного зростання». Слухачі дізнаються, які стратегії потрібні для залучення як внутрішніх, так і зовнішніх зацікавлених сторін на завершальних етапах

процесу внутрішнього огляду, як ефективно залучати зацікавлені сторони до аналізу даних, прийняття рішень та стратегічного планування змін. Планується розглянути передовий досвід забезпечення спільного процесу упровадження, який сприяє прозорості та максимізує вплив покращень завдяки інклюзивній участі. Учасники отримають рекомендації щодо кількох ключових аспектів процесу забезпечення якості; підвищення видимості етапів аналізу та підвищення обізнаності в установі; заохочення саморефлексії та конструктивної критики в рамках інституційної спільноти; планування та виконання подальших дій; подолання таких труднощів, як обмежені фінансові та людські ресурси; поєднання внутрішніх та зовнішніх процесів перевірки; сприяння культурі інституційної якості. Організатор – Європейська асоціація університетів.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/OS0Cq>, <https://qrpage.net/qr/f8lak>

Фото: скріншот

УНІВЕРСИТЕТИ ТА ДЕМОКРАТІЯ

20 січня 2026 року відбудеться вебінар «Університети та демократія у часи поляризації». Захід стане площадкою для обміну поглядами на демократичну роль університетів. Під час заходу учасники матимуть можливість проаналізувати різні підходи, наявні виклики та перспективи утвердження університетів як

площадки для відкритої аргументованої дискусії та інституції, здатної підтримати розвиток відкритого, демократичного та плюралістичного суспільства, де є місце академічній свободі та зберігається інституційна автономія як традиційна риса європейських університетів. Організатор – Європейська асоціація університетів.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/3IHp6>, <https://qrcode.net/qr/fzYpT>

Фото: скріншот

КЛІМАТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

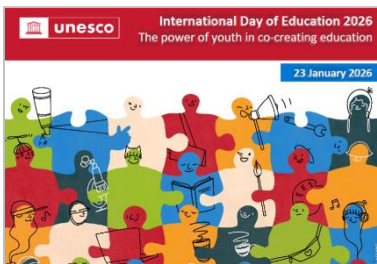
21 січня 2026 року відбудеться вебінар «Огляд підходів до кліматичного прогнозування». Захід покликаний надати слухачам максимально повну картину сучасних підходів до кліматичного прогнозування, вивчення процесів зміни клімату та прикладних інструментів прогнозування, які використовуються у плануванні розвитку та визначенні політики адаптації агросектору

до нових умов. Під час вебінару будуть розглянуті наступні питання: завдання та виклики прогнозування погодних умов; чинники, що впливають на точність прогнозів та визначають специфіку процесів моделювання; підходи до короткотермінового прогнозування; інструменти та методи оперативного аналізу погоди; огляд основних моделей короткотермінового прогнозування погоди; довготермінове прогнозування клімату - моделі, сценарії та перспективи використання у стратегічному плануванні. Організатор - Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/94nZ3>, <https://forms.gle/9QmBV5ibBPCznwC87>

Фото: скріншот

ЮНЕСКО МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ОСВІТИ

23 січня 2026 року у рамках Міжнародного дня освіти, проголошеного Генеральною Асамблеєю ООН, відбудеться тематичний захід, під час якого планується обговорити опублікований ЮНЕСКО концептуальний документ «Міжнародний день освіти 2026: сила молоді у співтворчості освіти». Молодь віком до 30 років становить більше половини населення світу, вона є рушійною силою сталого розвитку, інновацій та соціальних перетворень, проте залишається непропорційно сильно потерпілою від бідності, нерівності, обмеженого доступу до якісної освіти та гідних можливостей працевлаштування. Коли йдеться про формування майбутнього освіти, молодь відіграє особливу роль: вона є бенефіціаром освітніх програм, її майбутнє залежить від цього. Отже, активне залучення студентів та молоді до обговорення освіти, якої вони прагнуть, має надзвичайно важливе значення. Це стає особливо актуальним у часи радикальних трансформацій, спричинених технологічною революцією, оскільки остання вимагає своєчасного переосмислення мети та методів викладання і навчання.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/R16Xc>, <https://qrcode.net/qr/v8Zym>

Фото: скріншот

ГРАМОТНІСТЬ У ГАЛУЗІ ШІ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ БІБЛІОТЕК

У липні 2026 року відбудеться освітній курс «Основні принципи грамотності у галузі штучного інтелекту для академічних бібліотек». Восьмитижневий цикл лекцій покликаний надати співробітникам бібліотек нові знання щодо основних грамотності у галузі генеративного штучного інтелекту. Слухачі отримають матеріали для самостійного вивчення у складі текстів для читання, мультимедійного контенту, тематичних досліджень та інтерв'ю з провідними експертами та дізнаються про основні концепції грамотності у галузі штучного інтелекту, етичні аспекти ГШІ, розроблення політик щодо ГШІ, оцінювання контенту, створеного за допомогою ГШІ для академічних робочих процесів, соціальні та правові наслідки і майбутнє ГШІ у вищій освіті. Організатори: Choice, Clarivate.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/14Sr8>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

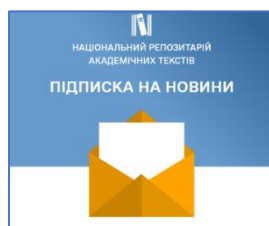

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQltYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>